

การตอบสนองของกล้าไม้ต่อขนาดของช่องว่างเรือนยอดในพื้นที่แปลงปลูกป่าเลียนแบบธรรมชาติ
บริเวณศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

The Response of Seedlings to Canopy Gaps Size in Reforestation Plots in
Khao Hin Sorn Royal Development Study Center

วรดลต์ แจ่มจำรูญ^{1*} จุฑามาศ ทองบ้านเกาะ¹ ดวงหทัย วงศ์เงิน¹ และ สุวิมล ดั่งเงิน¹
Voradol Chamchumroon^{1*}, Jutamas Tongbanko¹ Donghathai Wongngoen¹ and Suwimon
Duangkean¹

บทคัดย่อ

ศึกษาคัดเลือกพรรณไม้ที่มีอัตราการเจริญที่เหมาะสมในช่องว่างของป่า และเปรียบเทียบอัตราการรอดตายของชนิดพรรณไม้ ได้แก่ ประดู่ ยางนา มะค่าโมง และแดง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงโครงสร้างป่าปลูกให้เป็นป่าธรรมชาติโดยการเปิดช่องว่างในป่าปลูกเลียนแบบธรรมชาติ บริเวณแปลงตัวชี้วัดของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในช่วงเดือนตุลาคม 2554 ถึง เดือนกันยายน 2555 โดยวางแผนการทดลองแบบ สุ่มตลอด (Completely Randomized Design, CRD) เลือกพื้นที่แปลงวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 เมตร จำนวน 6 แปลง และแปลงวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 เมตร จำนวน 6 แปลง แต่ละแปลงแบ่งออกเป็น 4 แปลงย่อย แต่ละแปลงย่อยปลูกกล้าไม้ของพรรณไม้ป่าที่มีลักษณะเป็นไม้เด่นของสังคมพืชป่า 4 ชนิด ชนิดๆ ละ 15 ต้น ผลการศึกษาพบว่าพรรณไม้ในแปลงวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 เมตร มีความโตและความสูงเฉลี่ยสูงกว่าแปลงวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 เมตร และมีค่าความสูงบริเวณกลางแปลงมากกว่าขอบแปลง พรรณไม้ทุกชนิดมีอัตราการรอดตายมากกว่า 70 เปอร์เซ็นต์ แปลงวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 เมตร แดงมีอัตราการรอดตายสูงสุด และในแปลงวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 เมตร มะค่าโมงมีอัตราการรอดตายสูงสุด แปลงวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 เมตร มีอัตราการเติบโตสัมพัทธ์ทางความสูง สูงกว่าแปลงวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 เมตร และอัตราการเติบโตสัมพัทธ์ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางที่คอรากและอัตราการเติบโตสัมพัทธ์ใบ ของยางนาและมะค่าโมงในแปลงวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 เมตร สูงกว่าแปลงวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 เมตร ประดู่และแดงในแปลงวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 เมตร สูงกว่าแปลงวงกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 เมตร พรรณไม้ในทุกแปลงมีอัตราการเจริญเติบโตสัมพัทธ์ความสูง คอราก และใบ บริเวณกลางแปลงมากกว่าขอบแปลง

คำสำคัญ : การทดแทน ช่องว่างเรือนยอด

^{1*} งานสวนพฤกษศาสตร์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา 24120 e-mail: voradol@yahoo.com